

מדריך שטיח זהירות בדרכים

מה בערכה

שטיח שגודלו 160x160 ס"מ, עשוי מבד שמשונית (ניקוי במגבונים לחים)

- קובייה עם כיסים
- קוביית נקודות (1-6)
- 32 כרטיסי הפעלה להצגה בקוביית הכיסים
- 4 קונוסים (צועדים)
- 28 דסקיות קרטון בארבעה צבעים שונים
- מדריך למורה

השטיח מאפשר -

- היכרות עם חוקים וכללים המיוצגים בתמרורים חשובים.
- היכרות עם אופני התנועה והשימוש בדרכים של הולכי רגל, אופניים וכלי רכב.
- הטמעת התחשבות, אדיבות וסובלנות כלפי שאר המשתמשים בדרך.

הסבר כללי על קבוצות התמרורים

קיימות שש קבוצות של תמרורים.

תמרורי אזהרה מופיעים כמשולש העומד על בסיסו, שוליו אדומים ובתוכו איור בשחור לתיאור מצב בדרך.

תמרורי הוריה והדרכה מופיעים כעיגול או ריבוע, רקעם כחול ובתוכם איור לבן, והם מסבירים את אופן השימוש בדרך שלפנינו, את צורת הנסיעה ואת החניה.

תמרורי איסור מופיעים כעיגול, שוליו אדומים ובתוכו איור בשחור לתיאור האיסור מבחינת שימוש בדרך. לדוגמה: אין פנייה ימינה, אין כניסה לבעלי חיים.

תמרורי מתן זכות קדימה מופיעים בצורות שונות והם מתארים מצבים שבהם חייבים לתת זכות קדימה לתנועה או להולכי רגל בדרך. תמרורים אלה כוללים את התמרורים עצור, תן זכות קדימה, מעגל תנועה, הולכי רגל במעבר חציה ומתן זכות קדימה לאחד הנתיבים.

תמרורי מודיעין כוללים כיתוב לגבי כיווני נסיעה ליעד מסוים או לדרך מסוימת (אינם מופיעים בשטיח שבערכה).

תמרורי תחבורה ציבורית מפרטים מידע על תחנות ונתיבים לאוטובוסים, למוניות ולרכבת עירונית (אינם מופיעים בשטיח שבערכה).

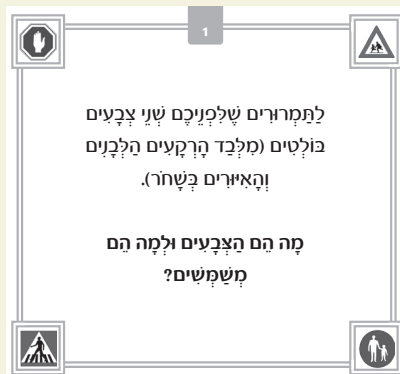
פעילות א: כרטיסי הפעלה

מטרה דידקטית: היכרות עם התמרורים והבנתם

עזרים: שטיח זהירות בדרכים, קוביית כיסים, 32 כרטיסי הפעלה

הפעילות בשטיח מיועדת לקבוצות תלמידים (עד ארבע קבוצות משתתפים: מינימום 4 תלמידים; מקסימום 16). בכל מקום שכתוב בהוראות צעד/ועמדו אפשר כתחליף להניח דסקיות צבעוניות (מצורפות).

מכניסים 6 כרטיסים נבחרים אל קוביית הכיסים, מגלגלים אותה ומבקשים מהילדים לבצע את ההפעלה לפי תור.

הפעלות על פי הכרטיסים

בעשרת הכרטיסים הראשונים אנחנו ממליצים על ליווי של המורה ועל דיון. אלה חשובים להבנת הנושא בכללו וההקשרים השונים בעניין התמרורים. הכרטיסים האלה עוצבו עם מסגרת רקע אפור.

כרטיס 1 - זה המקום לתת סקירה כללית על תמרורים עם צבעי רקע בכחול ובאדום ולהראות דוגמאות על השטיח.

(הכרטיס) לתמרורים שלפניכם שני צבעים בולטים (מלבד הרקעים הלבנים והאזורים בשחר).
מה הם הצבעים ולמה הם משמשים?

כרטיס 2 - יוצאי הדופן בצורתם הם המתומן של התמרור עצור והמשולש ההפוך על קודקודו שפירושו תן זכות קדימה לתנועה החוצה.

(הכרטיס) שני תמרורים המופיעים על השטיח הם יוצאי דופן ומיוחדים מבחינת צורתם.
מה הם ומה חשיבותם?

כרטיס 3 - המשולשים הם תמרורי אזהרה; העיגולים הם תמרורי איסור (יש דוגמאות בשטיח).
(הכרטיס) בתמרורים שלפניכם משלשים ועגולים עם פס אדום בשוליים.

האם ידוע לכם מה ההבדל ביניהם?

כרטיס 4 - תמרור תן זכות קדימה לתנועה בכיכר, תן זכות קדימה להולכי הרגל במעבר החציה ותן זכות קדימה לתנועה המגיעה ממול.

(הכרטיס) יש על השטיח עוד תמרורים שנועדו לתת זכות קדימה למי שמגיע מכאן שונה בכביש.

כרטיס 5 - חמשת תמרורי האזהרה המופיעים על השטיח הם: ילדים בקרבת הכביש, מפגש עם מסילת רכבת, סכנת החלקה בכביש, מנהרה בהמשך הדרך, רמזור בהמשך הדרך.

(הכרטיס) על השטיח שלפניכם מופיעים חמשה תמרורי אזהרה. צעדו לעברם ועמדו עליהם לפי סדר המספרים. הסבירו בקול ממה צריך להזהר לפי כל תמרור.

כרטיס 6 - יש על השטיח חמישה תמרורים שאוסרים כניסה לרחוב: איסור כניסה לכל כלי רכב (כולל אופניים, קורקינט וכדומה), איסור כניסה לכלי רכב מנועי, איסור כניסה לאופניים, איסור כניסה להולכי רגל ואיסור כניסה לבעלי חיים.

(הכרטיס) על השטיח שלפניכם מופיעים תמרורים שאוסרים כניסה לרחוב.

צעדו לעברם, עמדו עליהם לפי סדר המספרים והסבירו בקול מה אסור לפי כל תמרור.

כרטיס 7 - על השטיח שני התמרורים הנותנים הוראות חניה: תמרור המאשר חניה בצד הדרך באזור מאחורי השלט ותמרור המתיר חניה אך ורק לרכב נכה בעל תו.

(הכרטיס) שנים מהתמרורים נותנים הוראות לגבי חניה.

מה הם ושני ביניהם?

כרטיס 8 - על השטיח עוד שלושה תמרורי הוריה בצורת ריבוע כחול: כביש חד סטרי ובו נסיעה בכיוון החץ בלבד, כביש ללא מוצא (המקטע האדום) ורחוב משולב לשימוש כלי רכב והולכי רגל.

(הכרטיס) על השטיח מופיעים עוד שלושה תמרורי הוריה בצורת ריבוע כחול. עמדו עליהם לפי סדר המספרים והסבירו בקול מה אומר לנו כל תמרור.

כרטיס 9 - שני תמרורי האזהרה והאיסור שמופיעה עליהם תמונת מכונית הם תמרור אזהרה מפני סכנת החלקה ותמרור איסור כניסה לדרך או לרחוב.

(הכרטיס) על השטיח שני תמרורי אזהרה ואסור ובהם תמונה של מכונית. עמדו עליהם והסבירו בקול כל תמרור.

כרטיס 10 - ארבעת התמרורים שמופיעה בהם תמונת הורה וילד הם: תמרור המורה על שביל משותף להולכי רגל ואופניים, תמרור האוסר על כניסת הולכי רגל, התמרור המראה רחוב משולב ותמרור המציין שביל עבור הולכי רגל בלבד.

(הכרטיס) עמדו לפי סדר המספרים על ארבעת התמרורים שמופיעה בהם תמונה של הורה וילד. הסבירו כל תמרור.

פעילות ב: תחרות זריזות

כרטיסים 11 עד 32 מיועדים לפעילות עצמאית של התלמידים.

מטרה דידקטית: היכרות עם התמרורים והבנתם

עזרים: שטיח זהירות בדרכים, קוביית כיסים, חלק מן הכרטיסים, דסקיות צבעוניות

תחרות זריזות בין 4 תלמידים או 4 קבוצות תוך שימוש בדסקיות הצבעוניות ובכרטיסים 11-17. הראשון שמכסה בדסקית את התמרור הנכון זוכה בנקודה. מנצח מי שצבר את הניקוד הגבוה ביותר. אפשר להוסיף הוראות בעל פה לזיהוי עוד תמרורים או לזיהוי תמרורים מתוך קבוצת התייחסות. לדוגמה: מצאו תמרור אזהרה הקשור לבעלי חיים.

פעילות ג: מי מסיים ראשון

מטרה דידיקטית: היכרות עם התמרורים והבנתם

עזרים: שטיח זהירות בדרכים, קוביית מספרים, קונוסים (צועדים)

תחרות בין כמה ילדים או קבוצות: כל אחד בתורו מגלגל את קוביית המספרים ומתקדם על השטיח מספר תמרורים כמספר המופיע בקובייה. מתחילים בתמרור 1, כל מתחרה מתקדם בתורו והסבבים נמשכים. מנצח מי שהגיע ראשון עד לתמרור האחרון (תמרור 03). חלק מן התמרורים מקנים צעדי בונוס, חלקם גורעים צעדים וחלקם מחייבים עצירה לסבב התקדמות אחד.

התמרורים **עצור** או התמרור **תן זכות קדימה** מחייבים המתנה לסבב התקדמות אחד של שאר המתחרים.

התמרור **חניה לנכה עם תו** מחייב המתנה לסבב התקדמות אחד של שאר המתחרים.

התמרורים **אין כניסה ואין כניסה להולכי רגל** גורעים שני צעדים ויש להזיז את הקונוס שני תמרורים אחורה.

התמרור **רחוב ללא מוצא** גורע צעד אחד.

התמרור **תן זכות קדימה במעבר חציה** מעניק שלושה צעדים נוספים.

התמרורים **שביל להולכי רגל ולאופניים** בלבד ו**שביל להולכי רגל בלבד** מעניקים שני צעדים נוספים.

פעילות ד: פלונטר בדרכים

מטרה דידיקטית: היכרות עם התמרורים והבנתם

עזרים: שטיח זהירות בדרכים

משחק עבור 2 - 6 ילדים (30 הוא מספר התמרורים). ילד אחד מתאר תמרור כלשהו. לדוגמה: תמרור המזהיר מפני סכנת החלקה, וילד אחר מניח יד או רגל על התמרור הנכון. והמשחק נמשך...